

LITERATUUR OVER DE UTRECHTSE HEUVELRUG

DE UTRECHTSE HEUVELRUG (EN OMGEVING) ALS GEHEEL

- * Berendsen, H.J.A, *De genese van het landschap in het zuiden van de provincie Utrecht*. Utrechtse Geografische Studies 25. Geografisch Instituut. Rijksuniversiteit Utrecht.
- * *Blijdenstijn, Roland, Tastbare Tijd*. Cultuurhistorische Atlas van de Provincie Utrecht. Utrecht 2005.
- * *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000*. Diverse kaartbladen. Stichting voor Bodemkartering. Wageningen.
- * *Bont, Ch.de, Het historisch gezicht van het Nedersticht*. Rapport 133, Staring Centrum Wageningen 1991.
- * *Brombacher, A.A, W. Hoogendoorn en B.H. Lanjouw, De natuur uitgelicht, milieuinventarisatie van de overgangszone van de Utrechtse Heuvelrug naar de Gelderse Vallei*. Bureau Milieu-inventarisatie, Provincie Utrecht, Utrecht 1994.
- * *Brombacher, A.A, en W. Hoogendoorn, Aardkundige waarden in de provincie Utrecht*. Provincie Utrecht. Utrecht 1997.
- * *Deys, H.P, De Gelderse Vallei*. Geschiedenis in oude kaarten. Utrecht 1988.
- * *Eeghen, Christiaan Pieter van en Pieter van der Kuil, Brede rivieren langs hoge hellingen*. Het stuwwallenlandschap op zeventiende-eeuwse tekeningen. Utrecht 2015.
- * *Foto-atlas Utrecht*. Robas Productions Den IJp / Topografische Dienst Emmen 1989.
- * *Groningen, C.L. van, De Utrechtse Heuvelrug. De Stichtse Lustwarande*. Buitens in het Groen. Zwolle 1999.
- * *Historische Atlas Utrecht*. Chromotopografische Kaart des Rijks 1 : 25.000. Den IJp 1989.
- * *Meijers, Wilco, De bossen van de Utrechtse Heuvelrug*. Uitgeverij Matrijs Utrecht, 1994.
- * *Nieuwsbrieven van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug*.
- * *Noort, R. van de, De Utrechtse Heuvelrug en het Gooi in de Vroege Middeleeuwen, een archeologisch perspectief*. Universiteit van Amsterdam 1988.
- * *Oldenburger-Ebbers, Carla S, Anne Mieke Backer en Eric Blok, Gids voor de Nederlandse Tuin- en Landschapsarchitectuur. Deel Oost en Midden. Gelderland en Utrecht*. Uitgeverij De Hef, Rotterdam 1996.
- * *Poelman, J.N.B, De Bodem van Utrecht*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen 1966.
- * *Schipper, Wim, Bakens op de Utrechtse Heuvelrug*. Stille getuigen van het verleden. Barneveld 2009.
- * *Topografische Dubbelatlas Provincie Utrecht, 1959 & 2009*. Schaal 1:50.000. Landsmeer 2009.
- * *Topografische Kaart van Nederland, schaal 1 : 25.000*. Diverse kaartbladen. Topografische Dienst, Delft / Emmen, 1907 –
- * *Visscher, Dr. H.A, De Utrechtse Heuvelrug binnenkort een geopark? Een stuwwallenlandschap dat die status zou moeten krijgen en waar allerlei bijzondere situaties meer bekendheid en waardering verdienen*. Dordrecht 2010.

- * *Volkers, Kees, Geheim landschap. 200 jaar militairen op de heuvelrug. Amsterdam 2009.*
- * *Wildschut, J.T, H.J.Brijker en E. van den Dool, Oude boskernen van de Heuvelrug, Utrecht, Provincie Utrecht, Dienst Ruimte en Groen,sector RER, 2004.*

HET NOORDELIJK DEEL VAN DE HEUVELRUG

- * *Blok Eric, Caroline Brouwer, Klaas Bomert, en Roland Blijdenstijn (redactie), Het Baarnse Bos. Een vorstelijk wandelpark. Herstelplan voor een koninklijk bos. Uitgegeven in samenwerking met de provincie Utrecht. Amsterdam 2007.*
- * *Braat, B, en J. van der Laan, Archeologisch onderzoek van drie zwaar verstoorde heuvels in het bos 't Hoge Erf. ARWB Baarn 1979.*
- * *Brongers, J.A, Historische Encyclopedie van Amersfoort. Arnhem 1998.*
- * *Bronk Yolande, Luc Jansen en Wim Plomp, Een natuurwandeling in Birkhoven. IVN Amersfoort en omstreken. Amersfoort z.j.*
- * *Brusse, P, P. van Cruijningen en R. Rommes. Tien eeuwen Maartensdijk. Een landelijke gemeente in Midden Nederland. Utrecht 2001.*
- * *Coppens, T, Baarnse luthoven en hun bewoners. Baarn 1990.*
- * *Cramer, Max, Amersfoort Architectuur en stedenbouw 1850 – 1940. Amersfoort. Zwolle 1996*
- * *De Korte Duinen. Een wandeling door het buitengebied van Soest. IVN Eemland en Gemeente Soest. Soest 2010.*
- * *De Lange Duinen. Een wandeling door het buitengebied van Soest. IVN Eemland en Gemeente Soest. Derde druk 2010.*
- * *De Zoom. Een wandeling door het buitengebied van Soest. IVN Eemland en Gemeente Soest. Soest 2010.*
- * *Dijk, Janneke van, Paleis Soestdijk. Een cultuurhistorische wandeling. Utrecht 2014.*
- * *Eberwein, Brigitte en Cees van Leeuwen, Amersfoort. Baarn 1982.*
- * *Gaasbeek, Fred, Jan van 't Hof, en Maarten Koenders, Baarn, geschiedenis en architectuur. Eindredactie Roland Blijdenstijn. Monumenten-Inventarisatie Provincie Utrecht. Uitgeverij Kerckebosch BV / Spou, Zeist 1994.*
- * *Groenesteijn, M, Landschapsonderzoek Baarnse Bos, project De Eult, TU Delft 1993.*
- * *Hoekveld, Dr. G.A, Baarn. Schets van de ontwikkeling van een villadorp. Bosch & Keuning N.V. Baarn z.j. (ca 1963).*
- * *Immerseel, Ronald van e.a, Eyckenstein. Op de grens van zand en veen. Utrecht 2010.*
- * *Kam, Wim de, Bert Krijger, Wim, Peters en Jan van Steendelaar, Soest en Soesterberg. 100 jaar groeistappen en -stuipen. Ruimtelijke ontwikkeling van Soest en Soesterberg in de twintigste eeuw. Historische Vereniging Soest 2000.*
- * *Klein, W.H.A, De interlokale verbindingen van Soest, van prehistorie tot heden. In: Van Zoys tot Soest (1988).*
- * *Kruiswijk, Hans, Een jaar op de Neng. Werkgroep Behoud de Zuidereng. Soest 2004.*
- * *Kruiswijk, Hans, Straatpraat. Soest en Soesterberg toen en nu. Soest 2008.*
- * *Laan, J.W.A.A. van der en M.A. Romijn, Prehistorische grafheuvels in de Baarnse bossen. Uitgave van de Archeologische Werkgroep van de Historische Kring "Baerne". Baarn, 1999.*
- * *Lägers, Hans en Michiel Kruidenier, Soest. Geschiedenis en architectuur.*
- * *Lägers, Hans en Michiel Kruidenier, Soest. Geschiedenis en architectuur. Monumenten Inventarisatie Provincie Utrecht. Utrecht 2006.*
- * *Os, Ben J. van e.a, Geschiedenis en verklaring van de straatnamen in Soest, Deel 6 van De*

Straat waarin wij wonen. Den Haag 1985.

- * *Overduin, Sien en Nel van den Burg, Over Eng en Brink*. Rondwandeling door Soest. Gemeente Soest 2002.
- * *Ridder, T. de e.a., Lage Vuursche*. Een wandeling door de Vuursche bossen. Op zoek naar de geschiedenis in het landschap. Archeologische routes in Nederland 13. Provincie Utrecht z.j.
- * *Steendelaar, Jan van, Baarn zoals 't was*. Uitgeverij René de Milliano. Alkmaar / Baarn 2007.
- * *Stevens, Hans, De Lage Vuursche*. Uitgeverij Bakker, Baarn 2007.
- * *Suik, H. e.a., 25 Baarnse Koetshuizen*. Uitgave van Prins Makelaars. Baarn 2000.
- * *Van Zoys tot Soest*. Laag Hees (v)erkend. Historische Vereniging. Soest, 2004. Gemeente Soest. Soest 2010.
- * *Tromp, H.M.J., Het Huijs te Soestdijk*. Het Koninklijk Paleis Soestdijk historisch gezien, Zutphen 1987.
- * *Vervloet, Jelle en Simon van Bergh, (red.) Eemland in verandering*. Ontginning en ruilverkaveling in het gebied van de Eem. Utrecht 2007.
- * *Vogelzang, Fred, e.a., Eyckenstein*. Op de grens van zand en veen. Utrecht 2010.

HET CENTRALE DEEL VAN DE HEUVELRUG

- * *Bakker, Chris en Marco Glastra, (red.), Vliegbasis Soesterberg geeft haar geheimen prijs*. Stichting Het Utrechts Landschap, De Bilt 2010.
- * *Bakker, A.F., 800 jaar geschiedenis van Maarsbergen met gedeelten van Maarn, Woudenberg en Leersum. Geen plaatsnaam 1968*.
- * *Bannink Los, Fieke e.a. "Binnen de palen"* Een historische wandelroute over het Sanatoriumterrein. Zeist 2003.
- * *Biltse Buitens*. Drie wandelingen door Beerschoten, Houderinge en Panbos. Elfde editie. De Bilt 2009.
- * *Blijdenstijn, Roland, Reeks Zeist Groei en Bouw. Geschiedenis, bouwstijlen en woonhuistypen*. Zeist 1983.
- * *Blijdenstijn, Roland, Reeks Zeist, Groei en Bouw. Den Dolder en Bosch en Duin..* Zeist 1984
- * *Blijdenstijn, Roland, Reeks Zeist, Groei en Bouw. Huis ter Heide, Lyceumkwartier en Austerlitz*. Zeist 1984.
- * *Blijdenstijn, Roland, Reeks Zeist, Groei en Bouw. Utrechtseweg-Driebergseweg*. Zeist 1984.
- * *Blijdenstijn, Roland, De Pyramide van Austerlitz. La Pyramide d'Austerlitz*. Utrecht 2008.
- * *Bronk, Yolande, Luc Jansen, en Wim Plomp, Een natuurwandeling in Birkhoven*. IVN Amersfoort en omstreken. Amersfoort z.j.
- * *Buis, J., De geschiedenis van het Zeisterbos tot in de 20^e eeuw*. Nederlands Bosbouw tijdschrift 58. 1986. * *Broekhoven, S, en Barends, S, De Bilt, Geschiedenis en architectuur*. Monumenten-inventarisatie Provincie Utrecht, aflevering 15. Zeist 1995
- * *Bulletin Seijst: Het Christelijk Sanatorium 1903-2003*. Zeist 2003.
- * *Bureau Synthebra, Verkennend booronderzoek archeologische resten Sanatoriumbos*. Dordrecht 2008.
- * *Bureau Waardenburg, Natuurwaarden Sanatoriumterrein*. 2005
- * *Bureau Waardenburg, Ecologisch onderzoek Buurtschap Sanatoriumbos*. 2006
- * *Bureau Waardenburg, Vleermuizen Christelijk Sanatoriumbos*. 2006.

- * *Cramer, Max, Amersfoort Architectuur en stedenbouw 1850 – 1940.* Amersfoort. Zwolle 1996
- * *Dijk, Drs. Jan Carel van, Den Treek-Henschoten in kaart gebracht.* Verhaal aan de hand van oude ansichten. Zaltbommel 2008.
- * *Gaasbeek, F en S. van Ginkel-Meester, Driebergen-Rijsenburg, Geschiedenis en Architectuur.* Monumenten-Inventarisatie Provincie Utrecht. Zeist 1996
- * *Galis, K.W, Huis ter Heide, Bosch en Duin en Den Dolder in oude ansichten.* Zaltbommel 1980.
- * *Groningen, C.L. van, Maarsbergen, van proosdijhuis tot kasteel.* In: Bulletin KNOB 2003-3.
- * *Groningen, C.L. van, De Utrechtse Heuvelrug. De Stichtse Lustwarande.* Buitens in het Groen. Zwolle 1999.
- * *Kemperink, R.M. en B.G.J. Elias, (red.), Bruit van d'Eem.* Geschiedenis van Amersfoort. Utrecht 2009.
- * *Klessler, J.C, Het Huys Maarsbergen en de kaart van Bernard de Roy.* In: Scarpenzele 3 (1995).
- * *Klessler, J.C, Het Huys Maarsbergen en zijn omgeving.* In: Scarpenzele 3 (1995).
- * *Lägers, Hans, en Karen Veenland-Heineman, Maarn, Geschiedenis en Architectuur.* Monumenten-Inventarisatie Provincie Utrecht. Zeist 2003.
- * *Laman, M, Doorn, Geschiedenis en Architectuur.* Zeist/Utrecht 1998.
- * *Loenen, Rutger, De Pyramide van Austerlitz.* Monument van de Franse Tijd. Uitgebreide en herziene herdruk. Driebergen-Rijsenburg 2008.
- * *Luttervelt, R. van, De Stichtse Lustwarande.* Heemschutserie 62. Amsterdam 1949.
- * *Meerdink, J, "Beek en Royen",* in: Van de Poll-Stichting 10 (1980) en 11 (1981)
- * *Meijer, J.H.W, Kleine historie van De Bilt en Bilthoven.* Bunnik 1995.
- * *Nanning, K.B, Houtringe.* Historie van een Biltse buitenplaats. *De Bilt* 1987.
- * *NMC Zeist, Regionaal Centrum voor Natuur- en Milieucommunicatie, De geheimen van het Zeisterbos.* Zeist 1999.
- * *NMC Zeist, Regionaal Centrum voor Natuur- en Milieucommunicatie, Gevonden in het Zeisterbos.* Zeist 2000.
- * *NMC Zeist, Regionaal Centrum voor Natuur- en Milieucommunicatie, Een wandeling over het landgoed Hoog Beek en Royen.* Zeist 2002.
- * *Perks, W.A.G, Den Treek, van marke tot landgoed.* Amersfoort 1984.
- * *Poolman, G, Geschiedenis van het Sanatoriumbos.* Zeist 2005.
- * *Rapport Tauw, Geotechnisch onderzoek bodemopbouw en hydrologie Sanatoriumbos.* Dordrecht 2006.
- * *Reyes, Hans, Hans Vlaardingerbroek en Leo Wevers, Leusden, geschiedenis en architectuur.* Monumenten-Inventarisatie Provincie Utrecht. Zeist 1998.
- * *Schipper, Wim. Verleden en heden van de Treeker eik en zijn omgeving.* Barneveld 2003.
- * *Siebelink, Bart, Landschap lezen in het Leersumse Veld.* Drie wandelroutes langs aardkundige verschijnselen in het Leersumse Veld. Provincie Utrecht 2008.
- * *Sleeuwenhoek, Hans en Arend van Dam, Een prachtig lustoord.* De Stichtse Lustwarande herontdekt. Abcoude 1998.
- * *Stades – Vischer, Elisabeth en Karen Veenland-Heineman, Woudenberg, geschiedenis en architectuur.* Monumenten-Inventarisatie Provincie Utrecht. Zeist/Utrecht 1999.
- * *Visscher, Gerrit en René van Assema, Klein Zwitserland.* Langs de letterlijke hoogtepunten van Amersfoort. Reeks Natuurwandelingen in en om Amersfoort nr 1. Gemeente Amersfoort 2010.

- * Visser, L, *De straatnamen van Zeist*. Ook straatnamen zijn monumenten. Van de Poll – Stichting Zeist 1978.
- * Visser, L, *Het dorp Zeist*. Zeist 1980.
- * Visser, H, *Het beheer van het Zeisterbos in de jaren 1913-1982*. Nederlands Bosbouwtijdschrift 58. 1986.
- * Volkers, Kees, *Zeist door de tijd*. Een cultuurhistorische Atlas. Amsterdam 2011.
- * Vroon, D en E. Somsen, *De historische buitenplaats Maarsbergen*. Monumentaal groen in de gemeente Maarn, Maarsbergen. Cultuurhistorische Commissie Maarn Maarsbergen Natuurlijk 1999.
- * Vroon, D. en K. van Lambalgen, *De Marke Mandron/Manderen*. De geschiedenis van agrarische ontginningen aan de voet van de Utrechtse Heuvelrug. Cultuurhistorische Commissie Maarn Maarsbergen Natuurlijk 2001.

HET ZUIDELIJK DEEL VAN DE HEUVELRUG

- * Brongers, J.A, *Celtic fields op de zuidpunt van de Utrechtse Heuvelrug*. In: Flehite 5 (1972)
- * Bultje - van Dillen, Lidy e.a (red.), *Geschiedenis van Rhenen*. Utrecht 2008
- * Combrink, J. *Rhenen. Van Vesting tot Grebbestad*. Zaltbommel 1981.
- * Demoed, E.J, *In een lieflijk landschap. Wandelingen door de historie van Maarn, Doorn, Langbroek, Cothen, Leersum en Amerongen*. Derde druk. Zaltbommel 1997.
- * Groningen, C.L. van, P.H.D. Leupen en E.R.M. Taverne, *Rhenen 750 jaar stad*. Symposium 28. Utrecht 2008.
- * *Inventarisatie Flora en Fauna Kwinteloijen 2000*. Eindredactie en Layout: J. Runhaar. Stichting Werkgroep Milieubeheer Rhenen. Rhenen 2001.
- * IVN Veenendaal, *Natuurpad Prattenburg*. Wandeling nr. 6. Veenendaal 2005
- * Klessler, J.C, *De proostdij van Maarsbergen*. In: *Scarpenzele 2 (1994)*.
- * Kleuver, A.P. de, *Veenendaal zoals het vroeger was*. Veenendaal 1968.
- * Klok, drs. R.H.J, *Archeologisch Reisboek voor Nederland*. Zwartwit geïllustreerd met foto's en tekeningen, Haarlem-Bussum 1977.
- * Kurpershoek, Eric en Ernest Amerongen, *Geschiedenis en Architectuur*. Monumenten-inventarisatie Utrecht. Uitgeverij Kerckebosch, Zeist 1996.
- * Lagers, Hans en Meta Prins - Schimmel, *Leersum. Geschiedenis en Architectuur* Monumenten-inventarisatie provincie Utrecht. Stichting Publicaties Oud-Utrecht. Uitgeverij Kerckebosch BV, Zeist 2000.
- * Lagers, Hans en Karen Veenland-Heineman, *Maarn, Geschiedenis en Architectuur*. Monumenten-inventarisatie provincie Utrecht. Uitgeverij Kerckebosch, Zeist 2003.
- * Laporte, J.W.G, *De moestuin van Kasteel Maarsbergen en zijn leefomgeving*. Maarsbergen 1998.
- * Loo, H. van het, *Bescryvinge van Ameronghen Mens, bodem en landschap met een verleden*. Heemkundige Kring Amerongen 1991.
- * Meijdam, Nick e.a. *Adembenemend Amerongen*. Twee wandelingen door het Amerongse Bos. De Bilt 2002.
- * Minjon, Saskia, (red.) *Slag om de Grebbeberg*. Strijd om Wageningen en Rhenen in mei 1940. Utrecht 2015.
- * Reusink, *Leersum, Grafheuvels op de Zuilensteinsche Kop*. Zutphen 1988.
- * Ruissen, H, *Natuur en Landschap in de Gelderse Vallei*. Tweedelig rapport. Wageningen 1984.
- * Schoemaker, L.M, *Tegen de helling van de Heuvelrug*. Rhenen in oude tekeningen

1600/1900. Utrecht 2007.

- * *Stades-Vischer, Elisabeth en Karen Veenland – Heineman, Woudenberg, Geschiedenis en Architectuur.* Monumenten-inventarisatie provincie Utrecht. Stichting Publicaties Oud-Utrecht. Zeist / Utrecht 1999.
- * *Stol, Taeke, De Veenkolonie Veenendaal.* Turfwinning en waterstaat in het zuiden van de Gelderse Vallei 1546-1633. Walburg Pers Zutphen 1992.
Historische Vereniging Oud Veenendaal. Veenendaal 2007
- * *Toine, Maas en Jan Vredenberg (red.), Beschermd door steen.* De stadsmuren van Rhenen. Utrfecht 2014
- * *Valk, J. van der, Geschiedenis van Leersum.* Van de ijstijden tot en met de Middeleeuwen. Tweede druk, Leersum 1998
- * *Velden, G.M. van der, De voormalige proosdij van Maarsbergen 1134-1648. Heeswijk 1998.*
- * *Veldnamen in Veenendaal.* Werkgroep Dialect, veldnamen, straatnamen en bijnamen
- * *Vredenberg, Jan, Plantage Willem III en Kwintelooijen.* Een cultuurhistorische wandeling. Utrecht 2014.
- * *Vroon, D. en E. Somsen, De historische buitenplaats Maarsbergen.* Monumentaal groen in de gemeente Maarn. Maarsbergen 1999.

Dordrecht, januari 2017

Henk Visscher